

Magdalena Andersson: Tal på Folk och Försvars rikskonferens 2025

Talare

Magdalena Andersson
Partiledare

Datum

12 januari 2025

Plats

Sälen

1 Ers Majestät, statsministern, övriga ministrar, Överbefälhavaren;

Mina damer och herrar;

5 And a special welcome to our NATO friends who are represented here today.

2025 högtidlighåller vi minnet av att det är 80 år sedan andra världskrigets fasor tog slut och vi fick fred i Europa.

10 Efter att miljontals människors liv hade släckts, städer raserats och samhällen trasats sönder;

Så påbörjades återuppbyggnaden av vår kontinent. De första trevande stegen mot en ny europeisk och global ordning påbörjades.

15

Förenta Nationerna. Internationella Domstolen. Europarådet. Nato. De första stegen mot den Europeiska Unionen.

Grunden för den internationella ordning så som vi känner den lades fast.

20

En ordning som byggde på samarbete, och som har gett oss en stabilitet.

Men jag tror att många av oss härinne bär på en känsla av att vi just nu lever i en brytningstid;

25

Där den här regelbaserade världsordningen, där själva värdet av en gemensam spelplan, utmanas i grunden.

Där mycket av det som vi har tagit för givet utmanas.

Där allt fler länder går i auktoritär riktning, och där de geopolitiska kontinentalplattorna skiftar.

35 Där de ekonomiska och säkerhetspolitiska spänningarna mellan USA och Kina skapar helt nya utmaningar och risker;

Där konflikterna och oroshärdarna i Mellanöstern förvärras – och sprider sig. Och leder till ökade spänningar, inte bara i regionen utan på många ställen runt om i världen.

40

Rysslands folkrättsvidriga invasionskrig i Ukraina går nu in på sitt tredje år; Och hoten från den ryska aggressionen ska kasta mörka skuggor över hela vår kontinent, och naturligtvis också i Sverige.

45 Det här nya världsläget, det ställer större krav på oss och på oss som samhälle.

Det börjar i att beskriva läget som det är. Klart och nyktert: Vi navigerar på okända vatten. Vi lever i en ny, osäker och: ja, farlig tid.

50 Men vi ska samtidigt påminna om att utvecklingen inte är ödesbestämd. Historien är ännu inte skriven. Vi, samhället, kan agera för att göra vårt land och vårt folk säkrare.

55 En orolig tid, en ny tid, kräver ett starkare ledarskap. I Europa, i Norden och i Sverige.

Om det tänkte jag tala i dag.

60

Vi börjar i Europa.

För mig är några grundsatser viktiga.

65 Sveriges säkerhet bygger å ena sidan på samarbete och stabila allianser, å andra sidan på att vi klarar av att stå på egna ben.

Om några dagar tillträder en ny amerikansk administration.

70

En administration som har en inställning till internationellt samarbete som skiljer sig från de tidigare.

75

Det är en administration som ju Danmark har upplevt senaste tiden har en annan inställning.

Mot den bakgrunden så blir det viktigare att vi i Europa förmår att ta en starkare roll än vad vi skulle ha gjort tidigare.

80

För en regelbaserad världsordning, för global säkerhet, och för en ordnad och reglerad handel.

85

Det är inte så att dagens världsordning är utan fel och brister – men alternativet är värre. En ordning som bygger på den starkes rätt. Där små staters skydd är satt ur spel.

Därför behöver Europa ta sin roll som geopolitisk aktör på allvar. Såväl säkerhetspolitiskt, som ekonomiskt. Och den europeiska rösten i världen behöver bli både starkare och tydligare.

90

Det är också uppenbart att Europa kommer att behöva ta ett större ansvar för sin egen försvarsförmåga och sin egen säkerhet. Och Europa kommer att behöva ta ett större ansvar för stödet till Ukraina.

95

Och jag behöver inte säga det i den här församlingen, men det behöver ändå påpekas. Ingen annan uppgift är så viktig för vår kontinents säkerhet som att Ryssland inte får vinna kriget i Ukraina.

100

Rysslands aggression måste pressas tillbaka. Europa måste fortsätta stötta Ukraina tills den siste ryske soldaten har lämnat.

Slava Ukraini!

105

Europa behöver ta en större plats på den globala arenan. Men jag vill gå vidare till min andra poäng, och det är att vi i Norden behöver ta en större roll.

110 Östersjön har blivit en arena för vår tids geopolitiska spänningar. Det ställer nya krav på oss länder runt Östersjön – inte minst i Norden.

Redan för två år sedan föreslog vi socialdemokrater en gemensam nordisk försvarskommission för att tillsammans kunna analysera det nya säkerhetsläget, så att vi som region kan möta en hotfull omvärld.

115

För det är klart att vi demokratiska länder runt Östersjön har ett gemensamt intresse – och ett gemensamt ansvar – för att kollektivt bygga vår säkerhet.

Tillsammans mellan våra länder och såklart inom Nato och EU.

120

Till exempel kan det handla om att inventera behovet av mer gemensam infrastruktur eller koordinera satsningar.

Men det handlar också om bättre och gemensam övervakning – och det är ju någonting som har aktualiserats med den senaste tidens kabelbrott som har drabbat vårt närområde, den ökade undervattensaktiviteten i Östersjön, och den ryska skuggflottan.

125

Jag säger precis som Ulf Kristersson – jag tror inte heller på slumpen.

130 Det är precis den här typen av hybridaktiviteter som vi behöver rusta oss starkare mot.

Ett steg är att diskutera med de nordiska och baltiska länderna om vid vilket tillfälle man bör aktivera Natos artikel fyra, så att Natoländerna kan ta ett gemensamt grepp om det här.

135

Men oaktat det, så behöver vi öka koordineringen och insatserna i Östersjöområdet.

Övervakning är ett sådant område. Det är väldigt bra att vi inom ramen för JEF utökar övervakningen av Östersjön. Men vi bedömer att det vore bra med ytterligare initiativ.

140

Ett sätt som vi socialdemokrater föreslår, det är att investera i ett fjärde Global Eye för att stärka övervakningen av vår region – från Östersjöns södra stränder, hela vägen upp till Nordkalotten inklusive Grönland.

145

Det skulle vara ett viktigt tillskott till vårt gemensamma försvar.

150 Det här är någonting som vi skulle kunna inleda förhandlingar med de nordiska länderna om – att gemensamt göra en satsning på ett fjärde Global Eye.

Här menar vi att regeringen borde inleda sådana förhandlingar med våra nordiska vänner.

155

Här har ju Sverige en fantastisk förmåga att bidra med vår avancerade och konkurrenskraftiga försvarsindustri, och på så sätt göra hela Östersjön och hela de nordöstra delarna av Europa både tryggare och säkrare.

160 För det är klart att när vi i Norden samarbetar och håller ihop – då blir vi starkare. Det ökar våra möjligheter att slå vakt om vår suveränitet och vår territoriella integritet.

165

Så: starkare Europa, starkare samarbete i Norden, och för det tredje så behöver vi naturligtvis stärka Sverige.

Därför säkerheten börjar alltid i det egna landet.

170

Vårt samhälle är alldeles för sårbart.

Det gäller hot från främmande makt, men vi är också allt för sårbara för extremväder, klimatförändringar, eller inre säkerhetshot.

175 Vi behöver stärka skyddet och öka motståndskraften brett i vårt samhälle.

Därför vill vi socialdemokrater se ett stärkt skydd för den kritiska infrastrukturen, som vatten, el, gas, livsmedel eller sjukvård.

180 En annan viktig pusselbit det är att göra upp med decennier av avregleringar och brist på investeringar.

För det är klart att en offentlig förvaltning eller en välfärd som har svårt att klara fredstidens vardagliga utmaningar - den kommer inte att klara kris, höjd
185 beredskap eller i värsta fall: krig.

190 Ett land där vi har släppt kontrollen över viktiga samhällsuppgifter till marknadsaktörer – inte sällan med utländskt ägande – det riskerar att göra oss onödigt sårbara.

195 Därför menar vi att vi behöver gå igenom område för område för att säkerställa att viktiga samhällsfunktioner är rätt organiserade – och där det finns områden där uppsplittrade verksamheter, ogenomtänkta avtal eller vinstintressen som leder fel gör vårt land onödigt sårbart så måste vi göra upp med det.

Då måste vi göra om och göra rätt.

200 Men utöver att vi behöver organisera oss på rätt sätt, så kommer vi också att behöva investera betydligt mer för att göra oss säkrare och tryggare.

Inte bara i det militära och civila försvaret – det är viktigt. Vi behöver också bygga ut infrastrukturen, energiproduktionen, och stärka sjukvården.

205 Det kommer att kosta. Det vet en gammal finansminister. Men: det är nödvändigt.

I en orolig värld ökar också desinformationen och splittringen. Det utmanar både vår yttre och vår inre säkerhet. Här behöver vi göra mer.

210 Vi behöver ställa tuffare krav på sociala medie-plattformarna, skydda våra samhällen mot den upptrissade konfliktnivån, desinformationen och trollfabrikerna.

215 Det är ju så att alla svenskar har en självklar rätt att leva i ett tryggt, starkt och rikt land. På samma sätt som alla svenskar har en självklar plikt att delta i försvaret av vårt land.

En stark samhällsgemenskap är grunden för en stark försvarsvilja. För att var och en av oss ska känna ett gemensamt ansvar för just den här platsen på jorden.

220 Den vi kallar vårt Sverige.

Att stärka samhällsgemenskapen, kommer därför att vara en avgörande uppgift under de kommande åren.

Avslutningsvis.

230 Upprustningen av det militära och civila försvaret ska fortsätta med oförtruten kraft.

De regeringar som jag har ingått i, och den jag ledde, inledde omläggningen av den svenska försvars- och säkerhetspolitiken.

235

Genom kraftfulla förstärkningar av försvarsanslagen, det civila försvaret, genom att fördjupa det säkerhetspolitiska samarbetet med andra länder, och slutligen genom beslutet om att ansöka om medlemskap i Nato.

240 En ansökan som äntligen har gått i hamn.

Det här har skett med bredast möjliga parlamentariska samsyn. Tillsammans har riksdagens partier tagit ansvar för Sverige och svenska folkets säkerhet.

245 Det har varit bra för Sverige. Och det behöver vi mer av.

Inte bara i försvarsbesluten – utan i fler områden av vikt för nationen.

Som energiförsörjningen eller hur vi ska klara vår demografiska utmaning.

250

För samförståndet vi har haft, det har varit bra för Sverige och svenska folket.

Alla goda idéer och alla goda krafter behöver mobiliseras för vårt lands bästa.

255 Här behöver vi gott ledarskap – som öppnar upp och bjuder in, snarare än att sluta sig inåt.

För i en allt mer komplex och farlig värld skulle den svenska samförståndsandan kunna tjäna oss väl.

260

De tre uppgifter jag talat om i dag är vad jag ser som allra mest angeläget för att öka Sverige och svenska folkets trygghet och säkerhet.

265 Det handlar om att driva på att Europa tar en större roll som säkerhetspolitisk
och ekonomisk aktör; att vi ska fördjupa och förstärka samarbetet i Norden;

Och att stärka Sverige så att vi står rustat för vardagen, för fredstida kriser – och
i värsta fall krig.

270

Det är så vi bygger svensk säkerhet.

Tålmodigt. Uthålligt. Och tillsammans.

275 Tack för att ni har lyssnat.

Källa

280 <div>Socialdemokraterna</div>

Taggar

2020-tal, 2025, Kvinna, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

285 <https://www.svenskatal.se/tale/magdalena-andersson-tal-pa-folk-och-forsvars-rikskonferens-2025>

290

295

300